

Nya LSS försenas minst ett år

Skrivet av Valter Bengtsson

2009-05-13

Kenneth Johansson invigningstalade på Anhörigriksdagen i Varberg i tisdags - och passade efteråt på att ge en intervju för Föräldrakraft i parken utanför Sparbankshallen.

Den nya LSS-lagstiftningen försenas minst ett år. Det berättar Kenneth Johansson i en intervju med Föräldrakraft. Han flaggar för att förslagen kan komma att ändras på flera punkter.

- Vi behöver ta till oss många av synpunkterna från remissinstanserna.

LSS-kommitténs ambition att den nya lagen skulle träda i kraft den 1 januari 2010 är nu överspelad. Tidigast ett år senare, januari 2011, kan förändringarna införas. Remisstiden blev betydligt längre än vad Kenneth Johansson (C), ordförande för socialutskottet och LSS-kommittén, hade tänkt sig.

- Många av remissinstanserna ville ha längre tid på sig och det fick de, säger Kenneth Johansson när vi träffar honom på Anhörigriksdagen i Varberg, där han invigningstalade i tisdags.

Önskemålet om förlängd remisstid var inte oväntat. LSS-kommittén hade i augusti lämnat ifrån sig en tung utredning, tjock som en bibel. Den 6 februari gick dock remisstiden ut. Då hade ett mycket stort antal remissvar lämnats in, cirka 300.

- Under hela socialdepartementets historia är det bara en enda utredning, nämligen Miltons psykiatriutredning, som har fått fler remissvar än LSS-utredningen.

- Jag är jätteglad över det stora intresset och vi har all anledning att ta till oss många av synpunkterna på sådant som vi kan ha missat. I stort har de flesta remissvar bejakat våra förslag men vi har fått både ris och ros.

När socialdepartementet nu förbereder sig för en proposition brottas man bland annat med den svårösta frågan om vem som ska ha ansvaret för LSS-insatserna. Staten eller kommunerna och landstingen?

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, och ett stort antal kommuner vill gå längre när det gäller att förstatliga LSS-insatserna. De vill helt enkelt förstatliga "rubbet". Kommittén nöjde sig med att föreslå att endast personlig assistans ska förstatligas.

Att barnens perspektiv, och FN:s

barnkonvention, ska genomsyra LSS-insatserna har fått helhjärtat stöd av remissinstanserna.

Även införandet av registerkontroll av personal som arbetar med LSS-insatser för barn och ungdomar får starkt stöd, men många vill att kontrollen ska gälla ALL LSS-personal.

- Det är en bra synpunkt och den köper jag direkt. Det är inte så lätt att dra gränsen mellan ungdom och vuxen, säger Kenneth Johansson.

Förslagen om att införa krav på tillstånd och skärpt tillsyn har fått starkt stöd.

Omstritt är däremot förslaget om "personlig service med boendestöd", den nya LSS-insats som i många fall ska ersätta personlig assistans.

- Det har varit många frågetecken kring förslaget. Och ingen kan egentligen svara på hur det kommer att fungera, eftersom det är en ny verksamhet som ska utvecklas. Kanske borde vi ha varit mer konkreta och tydliga i förslaget, men

Taket på 40 timmar för personlig service är ett förslag som kanske måste justeras, säger Kenneth Johansson som menar att regeringen måste ta till sig många av de synpunkter som kommit från remissinstanserna.

det är inte förrän de finns några rättsfall som man säkert vet hur en sådan verksamhet blir i verkligheten.

Taket på 40 timmar per vecka, som maximigräns för personlig service, har ifrågasatts av många remissinstanser.

- Det är något som kanske måste justeras, säger Kenneth Johansson som fortfarande tror på principen med förslaget om personlig service.
- Ursprungligen var det här en service som efterfrågades från flera håll inom handikapprörelsen. Att personlig service skulle få kritik för att det kan begränsa valfriheten var väntat, enligt Kenneth Johansson.

- Om en kommun struntar i att ansluta sig till LOV, lagen om valfrihet, blir det sämre valfrihet för personlig service än för personlig assistans. Det kan ju bli så i någon röd kommun som helt enkelt inte gillar valfrihet, men 182 kommuner har redan infört LOV och fler är på gång.

När det gäller ledsagarservice har LSS-kommitténs förslag feltolkats, menar han.

- Det är ett stort missförstånd att vi vill ta bort ledsagarservicen. Den ska vara kvar, men ingå i personlig service. Om detta skulle vara ett problem, så kan man fortsätta med ledsagarservice som idag, menar Kenneth Johansson.

Hård har striden varit kring kommitténs förslag om att "dämpa" kostnadsutvecklingen med cirka tre miljarder kronor. I debatten har många ansett dämpningen av den framtida kostnadsökningen i praktiken är en sparåtgärd som hotar kvaliteten på LSS-insatserna.

- Jag har inte fått några som helst signaler om att det ska göras ytterligare försämringar, säger Kenneth Johansson. Tvärtom hör jag många säga att "vad bra att ni har tagit diskussionen om kostnadsutvecklingen". Inte ens från finansdepartementet har jag fått några signaler om att det behövs åtgärder som försämrar.

Kenneth Johansson är ändå inte förvånad över kritiken. Samtidigt menar han att åtgärder för kostnadsdämpning är viktiga.

- Vi förde en bra dialog om förslaget och jag känner att vi var överens med våra samtalspartners om de åtgärder vi föreslog, som också innebär att vi kan behålla de handikappolitiska målen.

- Det viktigaste förslaget när det gäller kostnadsutvecklingen var att införa en enhetlig bedömning av LSS-insatser. Vilken insats man får ska inte bero på var man bor i landet utan på vilket behov man har, säger Kenneth Johansson som dock tror att skillnaderna redan har börjat minska, som en följd av den uppmärksamhet frågan har fått.

Förslaget om att ge personer med psykiska funktionsnedsättningar rätt till daglig verksamhet har mottagits väl. Den allvarigaste invändningen är att förslaget inte omfattar personer med fysiska funktionsnedsättningar.

- Även personer med fysiska funktionsnedsättningar bör omfattas men vi kunde inte lägga något skarpt förslag om det, säger Kenneth Johansson.

LSS-kommittén föreslog bara att Socialstyrelsen ska utreda frågan. Men det lär dröja innan politikerna är redo för att erbjuda daglig verksamhet för personer med fysiska funktionsnedsättningar. Man har inte ens tagit reda på hur många personer det handlar om, än mindre vad det skulle kosta.

Många andra politiker anser dessutom att det är en fråga som bäst löses genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

- Det är där man ska sätta in stöten, anser en del, men jag tycker att det ska vara skyddat av LSS, säger Kenneth Johansson.

7400 personer berörs av förslaget om daglig verksamhet för de som har psykiska funktionsnedsättningar. Frågan är om regeringen anser sig ha råd att satsa de totalt 500 miljoner under tre år

som krävs för att genomföra förslaget.

- Jag har inte fått några signaler om att förslaget skulle stoppas. Jag vet att mitt parti och Maud Olofsson personligen är med på det, säger Kenneth Johansson.

Inom socialdepartementet arbetar man nu febrilt med remissvaren. Kenneth Johansson är själv

LSS-kommitténs förslag i korthet

Ett tydligt barnperspektiv måste föras in i LSS. En obligatorisk registerkontroll ska också införas av alla som arbetar med att utföra stöd och service enligt LSS åt barn och unga.

Personlig service med boendestöd ska bli en ny LSS-insats för de som behöver stöd i ordinärt boende.

Personer med psykiska funktionsnedsättningar ska ha rätt till daglig verksamhet enligt LSS, om de ingår i lagens personkrets.

Regeringen bör utreda hur personer med bostad enligt LSS ska kunna slippa betala hyra för gemensamma utrymmen i till exempel en gruppbostad. Innan frågan är löst bör de som berörs få samma särskilda bostadstillägg som ålderspensionärer.

Staten ska ta över hela huvudmannaskapet för personlig assistans för att undvika dubbelarbete och öka tydligheten om kvalitet och ekonomiskt ansvar. Det kommunala ansvaret för andra insatser bibehålls eftersom dessa kräver långsiktigt lokalt ansvar och planering.

Kraven för rätt till personlig assistans ska preciseras så att behovsbedömningen blir mer enhetlig i landet. Det ska också krävas mer än 20 timmars behov i genomsnitt per vecka för rätt till personlig assistans.

Alla assistansanordnare ska ha ett tydligt ansvar för kvalitet och redovisning av den ersättning som de tar emot för kostnader för personlig assistans. Enskilda assistansanordnare ska även ha tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Läs mer på
<http://regeringen.se/sb/d/10829/a/1099>;

(Källa: LSS-kommittén)

inte inblandad i det arbetet, men håller sig informerad om utvecklingen.

Han räknar med att regeringen lägger fram en proposition mot slutet av året och att Riksdagen behandlar frågan under våren 2010.

- Min bedömning är att beslut i Riksdagen fattas före sommaruppehållet 2010, före valet, och att lagen sedan kan träda i kraft den 1 januari 2011.

Läs om presentationen av LSS-kommitténs slutbetänkande i augusti 2009:

[Nu börjar den verkliga striden om framtidens LSS](#)